

Mae cod ymarfer newydd yn y ddeddf sydd yn dangos manylion y fframwaith newydd yn glir, ac yn darparu cyfarwyddyd am bob person proffesiynol sydd yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc a phlant gyda ADY, a'i fod yn hygyrch am deuluoedd wrth iddyn nhw ddangos adlewyrchiad o beth sydd yn ddisgwyliedig o'r bobol broffesiynol yma (SNAP Cymru, 2018).

Mae'r cod yn wneud drefniadau am rannu gwybodaeth a chynghor, i osgoi a datrys anghytundebau, ac i drefnu gwasanaethau eirioli uniongyrchol (Welsh Government, 2018). Mae gofynion o benderfyniadau os oes ADY gyda phlentyn yn eich gweithle, ac i gynllunio, ffurfio ac adolygiad o'r cynlluniau ddatblygiad uniongyrchol, maen priodol am unrhyw un sydd yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc gyda ADY (Welsh Government, 2018).

Mae'r criteria cyntaf o'r cod mewn manyldeb, yn cynnwys y blynyddoedd cynnar yn wahanol na' plant dros dair blwydd oed, hyn sydd yn penderfynu mae'r plentyn yn debygol o gael yn anodd dysgu neu ddefnyddio adnoddau (Welsh government, 2018). Mae criteria dau yn penderfynu os oes angen ALP, sydd hefyd yn wahanol yn y blynyddoedd cynnar gyda mwy o bwyslais ar ffurf grŵp neu arbenigwyr iechyd, gyfathrebu neu gefnog synhwyrol sydd yn gallu cael ei gynnal o fewn weithleoedd neu fannau eraill. Mae Llywodraeth Cymru yn ddweud bod plant dan dair blwydd oed ddim ar yr oedran lle mae addysg ar gael yn arferol (Welsh Government, 2018).

Newidiadau o'r Deddf Anghenion dysgu ychwanegol (ADY) (Cymru) i ymarferwyr blynyddoedd cynnar.

Yn ôl gwefan BBC mae'r newidiadau hyn yn ffordd o symleiddio'r ddeddf sydd barod yn cael ei ddefnyddio, ac i roi plant ifanc a'i rhieni fwy o farn amdano'r cymorth sydd yn cael ei ddarparu sef y cynllun ddatblygiad pob unigolyn gyda ADY (BBC, 2019). Mae'r newidiadau "yn rhoi rhieni a phlant a phobl ifanc yn wraidd o'r system" (BBC, 2019). Mae'r ddeddf yn rhoi fwy o effaith gwleidyddol o gyfrifoldeb i athrawon neu ymarferwyr, i chwarae rôl hanfodol yn yr anhwylder, i ddysgu ac adnabod amdano, a'i chadw'n ymwybodol o newidiadau a phroses ei ddatblygiad.

Os bydd plentyn wedi cael diagnosis o anabledd neu ADY hon bydd y broses o ymyrraeth sydd yn cael ei gynnal:

- **School Action**
- **School action plus**

(Welsh Government, 2018).

Yn ogystal o'r enw yn cael ei newid o anghenion ddysgu arbennig i anghenion ddysgu ychwanegol. Mae'r fframwaith o'r ddeddf yn cael ei newid yn lle cael dwy wahanol ddeddf am bobol o dan 16 a dros 16, bydd y fframwaith yn darparu'r un fath o gefnog i bob oedran sydd ag ADY (Dauncey, 2015), mae'n rhoi'r cefnog sydd angen i oresgyn unrhyw rwystrau i ddysgu (Welsh Government, 2017).

Disgwyliadau o asesiad, cynllunio a monitro sydd hefyd yn newid i ymarferwyr wrth fod angen fwy o effaith ac yn cael ei wneud yn gynnar, bydd hyn yn cynnwys adnabyddiaeth a gydweithied awdurdodau lleol a byrddau iechyd yn creu cynllun ddatblygiad unigol am gael cyrraedd anghenion phob plentyn yn deg, ac athrawon/ymarferwyr sydd yn monitro hyn (Dauncey, 2016). Cyfrifoldeb ymarferwyr yn weithio gyda phlentyn ADY yw nodi'r broses o ddatblygiad newidiadau a strategaethau yn ymwneud gyda'r plentyn, ac i rannu a bod yn ymwybodol amdano unrhyw gynnydd neu ddatblygiad i'r cynllun ddysgu unigol y plentyn, bydd hyn yn cael ei gyflwyno fel rhan o'r ddeddf (ESTYN, 2018).

Mae'r ddeddf yn darparu darpariaeth am nodi ADY, ymarfer 'person-centered' bydd yn cael ei ddarparu i wneud yn siŵr bod pobol sydd yn gweithio gyda phlentyn ADY yn cyrraedd dealltwriaeth well o anghenior safbwyntiau a thargedau am gael cynllunio'r fath o gefnog sydd angen (ESTYN, 2018). I ymarferwyr gyflwyno'r system newydd yma, mae'n cynnwys ymarfer o agwedd 'person-centered' yn y ddynesfa newydd ar bob gweithle plant a phobl ifanc, mae 'na gyllid o grant dwy flynedd yn cael ei ddarparu er mwyn ddatblygu ymarfer sgiliau o ymagwedd 'person-centered' o fewn weithleoedd (Welsh Government, 2018). Mae ddeddf yn rhoi hawliau newydd ac iachus i blant sydd ag ADY (Dauncey, 2016) sydd hefyd yn rhoi fframweithiau a chyfrifoldebau newydd i ymarferwyr blynyddoedd cynnar.

Casgliad y diwedd yw bod ymarferwyr blynyddoedd cynnar yn cael ei effeithio gan y ddeddf newydd ADY, yn ogystal ag ysgolion prydbrwd.

Rhestr Cyfeirnod

Barnardos (No date) 'School action and School action plus' http://www.barnardos.org.uk/school_action_and_school_action_plus_information.pdf [Darllenwyd 8fed o Ionawr 2019].

BBC (2016) 'What is the provision for children with special needs?' <https://www.bbc.co.uk/news/education-36425292> [Darllenwyd 10fed o Ionawr 2019].

Dauncey, M. (2015) 'Special educational needs (SEN)/Additional learning needs (ALN) in Wales' https://dera.ioe.ac.uk/23945/7/15-025_Redacted.pdf [Darllenwyd 11ain o Ionawr 2019].

Dauncey, M. (2016) 'Additional Learning Needs (ALN) in Wales' *National assembly for Wales*, https://moodle.uwtsd.ac.uk/pluginfile.php/158677/mod_resource/content/1/Dauncey%202016.pdf November, pp.1-10. [Darllenwyd 15ain o Ionawr 2019].

Department for education (2018) 'A celebratory approach to SEND assessment in the early years' <https://www.pengreen.org/wp-content/uploads/2018/05/A-Celebratory-Approach-to-SEND-Assessment-in-the-Early-Years.pdf> [Darllenwyd 8fed o Ionawr 2019].

ESTYN (2018) 'Readiness for additional learning needs reforms' https://www.estyn.gov.wales/sites/default/files/documents/Readiness%20for%20ALN%20reforms%20-%20en_0.pdf [Darllenwyd 8fed o Ionawr 2019].

Llywodraeth Cymru (2018) 'Draft additional learning needs code for Wales' https://beta.gov.wales/sites/default/files/consultations/2018-12/draft-additional-learning-needs-code-for-wales_0.pdf [Darllenwyd 16ed o Ionawr 2019].

Llywodraeth Cymru (No date) 'The additional learning needs (ALN) transformation programme' <https://beta.gov.wales/sites/default/files/publications/2018-03/aln-frequently-asked-questions-faqs.pdf> [Darllenwyd 8fed o Ionawr 2019].

SNAP Cymru (2018) 'ALN/SEN Reform' <http://www.snapcymru.org/help-for-families/aln-reform/> [Darllenwyd 8fed o Ionawr 2019].

Welsh Government (2018) 'Additional learning needs (ALN) transformational programme' <https://beta.gov.wales/sites/default/files/publications/2018-09/additional-learning-needs-aln-transformation-programme-v2.pdf> [Darllenwyd 11ain o Ionawr 2019].